

BESLUT

2018-12-14 Dnr: 18/02880

SAKEN

Uppdrag granskning, SVT1, 2018-08-29, program om den så kallade svenska alternativhögern; fråga om opartiskhet, saklighet och mediets genomslagskraft

BESLUT

Programmet frias. Det strider inte mot kraven på opartiskhet och saklighet eller bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

ANMÄLNINGARNA

En anmälare anser att Sveriges Television (SVT) genom att sända ett program om högerextrema grupper två veckor innan riksdagsvalet försökte skrämma bort väljare från Sverigedemokraterna. Anmälaren anser att programmet var ett beställningsjobb av vänstern och det, av anmälaren kallat, liberala etablissemanget.

En anmälare är kritisk till ett inslag i programmet där privata personer filmades med en dold kamera på en fest utan deras medgivande.

En anmälare är kritisk till att i programmet sades att regeringen i Ungern har infört "politisk styrning av rättsväsendet och media" i ett sammanhang om högerextrema partiers påstådda utbredning. Anmälaren anför i huvudsak att det var vilseledande och att den politiska styrningen i Ungern är av samma art som den i Sverige och att den inte strider mot demokratiska principer.

En anmälare anser att en organisation med antidemokratiska och våldsbejakande idéer fick propagera för sina åsikter i bästa sändningstid utan att bli bemötta.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet).

Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

SVT ska ta hänsyn till televisionens särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (16 § i sändningstillståndet). Bestämmelsen tillämpas bland annat när det gäller program eller inslag som kan uppfattas som diskriminerande. Den innebär enligt granskningsnämndens praxis att programföretaget inte får sända program eller inslag som är uppenbart kränkande mot något av könen, mot människor med viss hudfärg, nationalitet, religion eller sexuell läggning eller mot människor med olika former av funktionsnedsättningar eller sjukdomar.

SVT ska respektera den enskildes privatliv i programverksamheten om inte ett oavvisligt allmänt intresse kräver annat (15 § i sändningstillståndet). Granskningsnämnden får pröva en fråga om intrång i privatlivet endast om den person som berörs skriftligen medger det.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Det ingår inte i granskningsnämndens uppgifter att pröva omständigheterna kring tillkomsten av ett program. Kritik mot reporterns metod att använda en dold kamera utan de inblandades samtycke till publicering lämnas därför utan åtgärd. Nämnden får pröva en fråga om intrång i privatlivet endast om den person som berörs skriftligen medger det. Något medgivande att pröva programmet mot bestämmelsen om respekt för privatlivet har inte inkommit.

Nämnden har granskat det aktuella programmet mot bakgrund av övriga anmälningar. Enligt nämndens bedömning strider programmet inte mot kraven på opartiskhet och saklighet eller bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens vice ordförande Malin Bonthron efter föredragning av Johannes Wik.
Bolitinon etter foredragining av johannes wik.
På granskningsnämndens vägnar
Malin Bonthron
Johannes Wik

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.